

végzés

Rendelkező rész

Indokolás

[1] A Szegedi Törvényszék mint elsőfokú bíróság a 2015. december 4.

napján meghozott és kihirdetett 1.B.37/2013/80. számú ítéletében bűnösnek mondta ki ... I. rendű vádlottat

- 5 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont 2. fordulat],
- 2 rendbeli költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont],
- 2 rendbeli költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és b) pont, (3) bekezdés b) pont],
- bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont],
- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett szociális juttatással visszaélés vétségében [Btk. 395. § (1) bekezdés],
- 2 rendbeli szociális juttatással visszaélés vétségében [Btk. 395. § (1) bekezdés],
- 6 rendbeli szociális juttatással visszaélés vétségében [Btk. 395. § (1) bekezdés],
- 42 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont],
- 21 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont],
- 43 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), és
- 16 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §).

[2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra, 5 év orvosi foglalkozástól eltiltásra és 75.000 forint vagyonekbezársra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg és emellett megállapította, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[3] A bíróság ... I. rendű vádlott ellen

- 6 rendbeli szociális juttatással visszaélés vétsége [1978. évi IV. törvény - korábbi Btk. - 309. § (1) bekezdés], és
- bűnsegédként elkövetett szociális juttatással visszaélés vétsége [korábbi Btk. 309. § (1) bekezdés]

miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette.

[4] Az elsőfokú bíróság rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és az ügyben addig felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

[5] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész ... I. rendű vádlott terhére a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás, valamint foglalkozástól eltiltás kiszabása érdekében, míg az I. rendű vádlott és védője elsődlegesen a tényállás téves megállapítása miatt felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.

[6] A másodfokon eljáró Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.518/2012/3-IV. számú érdemi átiratában nyilvános ülés kitűzésére tett indítványt, melyben a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a fő- és

mellékbüntetés hosszabb tartamban történő kiszabása mellett, a költségvetési csalás bűncselekményénél az elbíráláskori 2012. évi C. törvény - Btk. - szerinti minősítés téves alkalmazása miatt a minősítés megváltoztatását, az ítéleti tényállás kiegészítését indítványozta, egyebekben a védelmi fellebbezések elutasítására tett indítványt.

- [7] A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. április 20. napján meghozott és kihirdetett Bf.II.678/2016/9. számú ítéletében az elsőfokú ítélet I. rendű vádlottra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatta meg: ... I. rendű vádlottat az ellene
- vesztegetés büntette [korábbi Btk. 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 4. fordulat; I/4. tényállási pont] miatt emelt vád alól - bizonyítottság hiánya okból -, és a
 - közvetett tettesként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés; IV/2/b. tényállási pont] miatt emelt vád alól - bűncselekmény hiánya okából -
- felmentette, egyebekben az I. rendű vádlott cselekményeit eltérően, az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - szerint:
- 4 rendbeli vesztegetés büntettének [korábbi Btk. 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 4. fordulat],
 - 2 rendbeli közvetett tettesként elkövetett jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntettének [korábbi Btk. 288. § (1) bekezdés a) pont 2. fordulat],
 - bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés 1. fordulat],
 - 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás vétségének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 1. fordulat],
 - 14 rendbeli közvetett tettesként elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont],
 - bűnsegédként elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont],
 - 2 rendbeli közvetett tettesként elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont],
 - 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont],
 - 10 rendbeli közvetett tettesként elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont],
 - 71 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat],
 - 60 rendbeli közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont],
 - 22 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont],
 - 23 rendbeli közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont],

és

- 10 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont] minősítette.
- [8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által halmazati büntetésként kiszabott 5 év szabadságvesztést, 5 év közügyektől eltiltást és 5 év orvosi foglalkozástól eltiltást mértéktartó, törvényes büntetésnek ítélte meg, ezért azt nem súlyosbította és nem is enyhítette, egyebekben a vagyonelkobzás összegét 60.000 forintba leszállította és rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.
- [9] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás felülbírálatát követően ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lényeges eljárási szabályok megtartásával és hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási szabálysértés nélkül folytatta le eljárását. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság tényállás felderítési kötelezettségének a vád elbírálásához szükséges körben és mértékben eleget tett és az elsőfokú bíróság alapvetően az iratok tartalmával egyezően vette figyelembe a bizonyítékokat és a logika általános szabályait megtartva állapította meg a tényállásokat.
- [10] A másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését megfelelőnek találta, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásokat - egy tényállást kivéve - megalapozottnak ítélte. A Szegedi Ítéltábla álláspontja szerint, ezért a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és a felmentést célzó fellebbezés eredményre nem vezethetett, kivéve az általa megalapozatlannak ítélt I/4. tényállási pontot.
- [11] A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel az iratok tartalma és ténybeli következtetések alapján azzal egészítette ki az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy pontosította az I. rendű vádlott személyi körülményeire vonatkozó megállapításokat, valamint a kialakult ítélkezési gyakorlatra tekintettel az ítélet tényállásából a 13. oldal 1., 2. bekezdésében, a 16. oldal 4. bekezdésében, a 20. oldal 5. bekezdésében és a 21. oldal 4. bekezdésében írt jogszabályi hivatkozásokat a jogi indokolásba utalta át (BH 2007.218. eseti döntés).
- [12] A Szegedi Ítéltábla a fentiek mellett helyesbítette az elsőfokú bíróság által hivatkozott jogszabályokat, pontosította a 13. oldal 4. bekezdését azzal, hogy az I. rendű vádlott tevékenysége során 2007. január 10. napjától 2010. április 20. napjáig bezárólag állította ki az orvosi szakvéleményeket. Mindezek mellett kiegészítette az ítéleti tényállást azzal, hogy ... - volt IV. rendű vádlott - 2013. szeptember 28. napján elhalálozott, valamint a Békés Megyei Főügyészség 2013. június 13. napján kelt B.599/2009/92. számú határozatával, melyben ... I. rendű vádlottal szemben 19 rendbeli, a korábbi Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő szabálysértési értékre

üzletszerűen elkövetett csalás vétsége, valamint 15 rendbeli, a korábbi Btk. 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult nyomozást bűncselekmény hiánya okából megszüntette.

- [13] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet I/4. tényállási pontjából mellőzte a 19. oldal 4. bekezdésének azt a megállapítását, hogy „az ismeretlen személyen keresztül elfogadva ... IV. rendű vádlott azon közlését, hogy a szakértői vélemény kiállításáért a későbbiek során fogja megkapni a pontosan meg nem határozható összegű, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt”, a 19. oldal 7. bekezdésébe írtakat is „I. rendű vádlott a valótlan tartalmú szakvélemény kiállításáért 2009. április 29. napjáig pontosan meg nem határozható időpontban, pontosan meg nem határozható összeget, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt vett át az eljárás során ismeretlenül maradt személytől”, a 20. oldal első bekezdéséből is, hogy „Az eljárás során ismeretlenül maradt személy annak tudatában kért 30.000 forint jogtalan előnyt ... IV. rendű vádlottól, hogy tisztában volt azzal, hogy ... I. rendű vádlott súlyos mozgáskorlátozottságot igazoló elsőfokú orvosszakértői véleményt állít ki és ennek során egyetért a jogtalan előnyt közvetítő személy ellenérték kérésével”.
- [14] A 39. oldal utolsó előtti bekezdését azzal helyesbítette, hogy az I. rendű vádlott az ítéleti tényállásban írt cselekményével mindösszesen 57.906.516 forint vagyoni hátrányt kísérelt meg okozni az állami költségvetésnek, a költségvetést ténylegesen ért vagyoni hátrány összege 24.231.439 forint.
- [15] A másodfokú bíróság megítélése szerint az I/4. tényállásnál téves ténybeli következtetés levonásával került sor az I. rendű vádlott bűnösségét megalapozó tényállás megállapítására. Az elsőfokú ítélet I/4. tényállása szerint „... IV. rendű vádlottnak 2009. év február hónapban pontosabban meg nem határozható időpontban - **város 1-ben** egy, az eljárás során ismeretlenül maradt személy felajánlotta, hogy »30.000 forintért tud szerezni neki 7 pontos papírt«. **IV. rendű vádlott** ezen alkalommal - bár tudomással bírt a szakértői vélemény kiállításának ingyenességéről, ennek ellenére - az eljárás során ismeretlenül maradt személynek a kért 30.000 forintos összeg kifizetését arra az esetre megígérte, ha a szakvéleményt ténylegesen megkapja. ... IV. rendű vádlott ezen alkalommal orvosi iratokat nem adott át az ismeretlen személynek, hanem pusztán személyes adatait diktálta le abból a célból, hogy az eljáró orvos személyes vizsgálat, vagy az orvosi iratok rendelkezésére bocsátása nélkül szakvéleményt a részére kiállítson. ... I. rendű vádlott - az ismeretlen személyen keresztül elfogadva ... IV. rendű vádlott azon közlését, hogy a szakértői vélemény kiállításáért a későbbiek során fogja megkapni a pontosan meg nem határozható összegű, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt - 2009. év február hó 26. napján ... IV. rendű vádlott nevére - annak ellenére, hogy őt nem vizsgálta meg és vonatkozásában semmilyen orvosi papír nem állt a rendelkezésére - kiállította az elsőfokú orvosi szakvéleményt, amely valótlanul azt tartalmazta, hogy ... IV. rendű vádlott súlyos fokban mozgáskorlátozott. ... I. rendű vádlott így valótlan

tartalmú magánokiratot készített. ... IV. rendű vádlott ezt követően **város 1-ben**, pontosan meg nem határozható időpontban és körülmények között a szakértői véleményt közvetítő személy részére a szakértői vélemény átadásakor kifizette az általa ígért 30.000 forintot. ... I. rendű vádlott a valótlan tartalmú szakvélemény kiállításáért 2009. év április 29. napjáig pontosan meg nem határozható időpontban, pontosan meg nem határozható összeget, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt átvett az eljárás során ismeretlenül maradt személytől."

- [16] A másodfokú bíróság szerint a fenti tényállás azért megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság abból a téves következtetésből indult ki, hogy azon tényekből, miszerint a IV. rendű vádlott utólag fizetett egy ismeretlen személynek a szakvéleményért 30.000 forintot, és az I. rendű vádlott személyes vizsgálat nélkül és ugyanazon pontozási rendszerrel készítette el a szakvéleményt, mint a többi esetben, logikailag nem következik, hogy ezen szakvéleményért az I. rendű vádlott előre pénzt kért volna, vagy utólag pénzt fogadott volna el.
- [17] *Miután a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az I. rendű vádlottat felmentette a vesztegetés bűntette [1978. évi IV. törvény - korábbi Btk. - 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 4. fordulat; I/4. tényállási pont], és a közvetett tettesként elkövetett adócsalás vétsége [1978. évi IV. törvény - korábbi Btk. - 310. § (1) bekezdés; IV/2/b. tényállási pont] miatt ellene emelt vád alól az elsőfokú bíróság bűnösséget kimondó döntését követően, erre figyelemmel a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt.*
- [18] Ekként a másodfokú bíróság ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor: az ügyész az I. rendű vádlott terhére részfelmentés miatt, bűnösség megállapítása és a kiszabott büntetés súlyosítása, míg az I. rendű vádlott védője, illetőleg védője útján az I. rendű vádlott a kiszabott büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.
- [19] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a ... I. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészi másodfellebbezés (Bf.518/2012.) indokolásában előadta, hogy megítélése szerint a másodfokú bíróság fenti álláspontja az iratokkal és a logika általános szabályaival ellentétes. Az elsőfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy az I. rendű vádlott védekezésével szemben miért az azóta elhunyt IV. rendű vádlott önmagára nézve is terhelő, több alkalommal is fenntartott vallomását és az igazságügyi orvosszakértői véleményt fogadta el az I/4. pont alatti tényállásának alapjául (elsőfokú ítélet 51. oldal 5-6. bekezdés, 52. oldal, 53. oldal 1-4. bekezdés). A bizonyítékok mérlegelése során részletesen értékelte mind a két vádlott vallomását. A IV. rendű vádlott vallomásából megállapítható volt, hogy korábban nem ismerte az I. rendű vádlottat, részletesen beszámolt arról is hogyan találkozott azzal az ismeretlen személlyel, aki felajánlotta, hogy pénzért részére is tud rokkantsági kedvezményre jogosító szakvéleményt szerezni. A

néhai IV. rendű vádlott arról is nyilatkozott, hogy csak a személyes adatait kellett megadnia az ismeretlen személynek és mivel korábban nem ismerték egymást, ezért állapodtak meg úgy, hogy a 30.000 forintot csak a szakvélemény elkészítését követően fizeti ki, melyre annak kézhezvételekor sor került. Az ügyészi (másod)fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság helyesen, a néhai IV. rendű vádlott által előadottakból és a többi tényállásban meghatározott elkövetési mód azonosságából, valamint a IV. rendű vádlottra vonatkozó igazságügyi orvosszakértői véleményre figyelemmel logikusan következtetett arra, hogy az I. rendű vádlott bűnössége az I/4. tényállási pontban is megállapítható.

A másodfokú bíróság ugyanakkor indokolási kötelezettségét megszegve nem fejtette ki részletesen azon álláspontját, hogy milyen bizonyítékokra, körülményekre alapozva találta tévesnek az elsőfokú bíróság ténybeli következtetését.

[20] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség (másod)fellebbezése szerint - hivatkozva a Be. 351. § (1) bekezdésében, illetőleg a Be. 352. § (1) bekezdésében foglaltakra - a másodfokú bíróság nem ténybeli következtetés alapján állapított meg olyan új tény, melyre alapítva eltérő tényállás lett volna megállapítható, hanem új tény megállapítása nélkül, pusztán a bizonyítékok felülmérlegelésével állapított meg eltérő tényállást, amelyre azonban nem volt eljárásjogi lehetősége. „Megalapozatlan és érdemi felülbírálatra alkalmatlan a másodfokú bíróság ítélete, ha a vádlott bűnösségét megállapító elsőfokú ítéletben rögzített tényállástól - ténybeli következtetés útján - eltérő tényállást állapít meg és a vádlottat felmenti, de határozatának indokolásában nem ad számot arról, hogy milyen tényekből vont le az elsőfokú bíróság ítéletétől eltérő következtetéseket, illetve állapított meg eltérő tényállást” (BH 2007.366.).

[21] A jelen ügyben a másodfokú bíróság az általa megállapított eltérő - a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség szerint megalapozatlan - tényállás alapján az I. rendű vádlottat bizonyítottság hiánya okából ezen vádpont alól felmentette.

[22] A Be. 388. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan. A harmadfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölésének, szemben a másodfokú bírósággal, eltérő a terjedelme, így eltérő tényállást különösen a vádlott bűnössége végett nem állapíthat meg, a tényállást csupán kiegészítheti és helyesbítheti. A kiegészítés és a helyesbítés azonban csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt nem. Amennyiben a fentiekkel a megalapozatlanság nem orvosolható, a Be. 399. § (5) bekezdésében meghatározott hatályon kívül helyezést kell alkalmazni (Kúria Bhar.III.447/2012/4.).

[23] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség (másod)fellebbezése szerint a másodfokú bíróság a IV/2/b. tényállási pont esetében ugyanakkor

helyesen állapította meg, hogy az elkövetési értékre figyelemmel - 7.000 forint - az adócsalás vétsége nem valósult meg, ezért a törvénynek megfelelően az I. rendű vádlottat bűncselekmény hiányából az ellene emelt korábbi Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző adócsalás vétsége alól felmentette.

- [24] Utalt egyben arra, hogy a másodfokú bíróság a büntetés kiszabásának megváltoztatására irányuló ügyészi és védelmi fellebbezéseket egyezően elutasította, melyet azzal indokolt, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott halmazati büntetés arányos joghátrány, annak megváltoztatása szükségtelen.
- [25] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség (másod)fellebbezésében ezzel nem értett egyet. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság által arányosnak ítélt 5 év szabadságvesztés, 5 év közügyektől és orvosi foglalkozástól eltiltás büntetés aránytalanul enyhe büntetés. Az I. rendű vádlott esetében halmazati büntetésként 2-12 év között kellett volna a büntetést kiszabni, azaz a középmértékből, a 7 évből kellett volna kiindulni. A másodfokú bíróság által helyesen megállapított bünteteskiszabási szempontokra figyelemmel a súlyosító körülmények nagy számára és súlyára tekintettel mindenképpen indokolt lett volna lényegesen hosszabb tartamú - a középmértékhez közelítő - szabadságvesztés büntetés alkalmazása annak érdekében, hogy a büntetési célok maradéktalanul megvalósulhassanak. A másodfokú bíróság az I. rendű vádlott bűnösségét 230 rendbeli bűncselekményben állapította meg, melyek közül több kiemelkedő tárgyi súlyú, ezért megítélése szerint a felmentéssel érintett két bűncselekmény megállapítása nélkül is indokolt lett volna súlyosabb joghátrány alkalmazása.
- [26] A fent kifejtettekre tekintettel arra az álláspontra helyezkedett, hogy a másodfokú bíróság által az eljárási szabálysértéssel megállapított tényállás megalapozatlan és a harmadfokú eljárás során is csak a bizonyítékok felülmérlegelésével lehetne a másodfokú bíróság tényállását megváltoztatni, melyre ugyancsak nincs törvényes lehetőség, ezért indokolt a Be. 399. § (5) bekezdése alapján a másodfokú ítélet ... I. rendű vádlott vonatkozásában történő hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítása.
- [27] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság ítéletét az I. rendű vádlott vonatkozásában a Be. 399. § (5) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül, és utasítsa a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.
- [28] A Legfőbb Ügyészség írásbeli átiratában (BF.896/2017.) az ügyész által bejelentett (másod)fellebbezést az eredeti tartalommal, az I. rendű vádlott terhére részfelmentése miatt, bűnösségének további 1 rendbeli vesztegetés büntetében történő megállapítása, valamint a vele szemben kiszabott büntetés súlyosítása érdekében tartotta fenn.
- [29] A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Átiratában foglaltak szerint az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság által

megállapított, és a Szegedi Ítéltábla által kiegészített és helyesbített tényállás túlnyomórészt megalapozott.

- [30] A másodfokú ügyészi fellebbezés indokolásában az I/4. tényállási ponttal összefüggésben a másodfokú ítélet megalapozatlanságával összefüggő helyes érvelést túlnyomórészt fenntartva azt a következőképpen módosította és egészítette ki.
- [31] Az ítéltábla e tényállási ponttal összefüggő indokolása hiányos és téves.
- [32] A bizonyítékokat és az ezzel összefüggő elsőfokú ítéleti indokolást ugyanis nem a maga teljességében értékelte. Így jelentős részben figyelmen kívül hagyta a volt IV. rendű vádlott vallomásának elemzését, amelyből megállapíthatóan (elsőfokú ítélet 51. oldal 5-6. bekezdése, és 52. oldal 1. bekezdése) az teljes mértékben cáfolta az I. rendű vádlott azon védekezését, hogy egyrészt a szakvélemények kiállításáért soha nem fogadott el pénzt, másrészt hogy azokat kizárólag személyes vizsgálat alapján, illetőleg orvosi iratok alapulvételével állította ki.
- [33] Az ítéltábla érvelésében, logikai hibának minősítve azt, kizárólagos szerepet kap az az elsőbírói következtetés, hogy amennyiben az I. rendű vádlott a szakvéleményt nem pénzért készítette volna el, miért állította volna ki azt a volt IV. rendű vádlott részére.
- [34] Abból a tényállás szerinti tényből, hogy ismeretlen személy közreműködésével, a neki átadott ellenszolgáltatás fejében az I. rendű vádlott által kiállított, a korábbiakkal megegyező tartalmú szakvélemény felmutatásával nála jelentkező, addig általa soha nem látott és nem kezelt, volt IV. rendű vádlott dátummódosítása iránti kérésének bármifajta kérdés vagy aggály nélkül automatikusan eleget tevő I. rendű vádlottat mely más ok indíthatta arra, hogy automatikusan eleget tegyen e kérésnek, ha nem az a tény, hogy az előnyt kérő ismeretlen közvetítette számára az igényt, majd a szakvélemény ellenértékének egy részét átadta számára, legalábbis az elsőfokú ítéleti tényállás szerint megállapított mértékben.
- [35] További, a törvényszék ítéleti indokolását cáfoló következtetések vonhatók a I/1-2-5. tényállási pontokban megjelölt, vesztegetésként minősített cselekmények értékelése alapján is.
- [36] Így az I/1. és I/2. cselekmény közvetítők nélkül bonyolódott le, ezekben az esetekben maga az I. rendű vádlott közölte a tarifát, a 15.000 forintot, míg az I/3. és I/5. tényállási pontokban szereplő cselekmények esetében már közvetítőket iktatott a rendszerbe, amelynek megfelelően az ár is emelkedett (30.000 illetőleg 60.000 forint).
- [37] Az idézett tényállási pontokban megjelölt cselekmények elkövetési időpontjai pedig azt mutatják, hogy az I/1. és I/2. cselekmény, illetőleg utóbbi két cselekmény között több év telt el, amely, mint az élet számos területén, inflációs hatást is eredményezett.
- [38] Így, ismételten a logika szabályai szerint az említett tényekből is az I. rendű vádlott által készített szakvélemények miatt általa kért és kapott jogtalan előnyre vonható kizárólagos következtetés.

- [39] A kifejtettekből következően - a Legfőbb Ügyészség szerint - az elsőfokú ítélet I/4. tényállási pont tekintetében megalapozott volt, az a másodfokú bíróság hiányos és téves értékelésére visszavezethető okból az ítélőtábla által megalapozatlanság hiányában tett módosítása, helyesbítése következtében vált megalapozatlanná.
- [40] Ennek az eljárásjogi megoldása azonban nem az ügyészi fellebbezés indokolásában hivatkozott hatályon kívül helyezés, miután ebben az esetben nem eltérő tényállás megállapítása történik a harmadfokú eljárásban.
- [41] „E megalapozatlanság a tényállásnak a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja szerinti hiányosságban érhető tetten, amely abban nyilvánul meg, hogy az ítélőtábla nem állapította meg az iratok tartalma szerinti - az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel elfogadott, a sértetti vallomásnak megfeleltethető - tényeket.”
- [42] Ezért - álláspontja szerint - a Kúria a Be. 388. § (2) bekezdésének alkalmazásával az ítélőtábla által megállapított tényállás megalapozatlanságát kiküszöbölve az irányadó tényállást kiegészítheti a másodfokú bíróság által törvénysértően kirekesztett tényekkel.
- [43] Megjegyezte az egyértelműség kedvéért, hogy mindez nem eltérő tényállás megállapítását jelenti a Kúria részéről (amelyre a harmadfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség), hanem a másodfokú bíróság tényállásbeli módosításának eljárásjogi szempontból történő felülbírálatát, és a másodfokú eljárásban vétett törvénysértés orvoslását. Ezen álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a Kúria EBH 2015.B.14. számú jogesetére.
- [44] Az említett kiegészítés mellett a megállapított tényállás már minden tekintetben megalapozott, és irányadónak tekintendő a harmadfokú eljárásban.
- [45] A tényálláshoz fűződő indokolási kötelezettségének - leszámítva az I/4. tényállási pontot - az első- és másodfokú bíróság kellő részletességgel eleget tett, meggyőző indokát adva annak, hogy valamennyi tényállási pont tekintetében az I. rendű vádlott bűnösségét tagadó vallomásaival szemben mely bizonyítékokra, így a vádlott társak vallomására, a tanúvallomásokra, a szakértői véleményekre, orvosi iratokra alapítva, és miért állapította meg a tényállást.
- [46] Ezért az I. rendű vádlott által felmentés céljából bejelentett fellebbezés valójában a bizonyítékok bírói mérlegelését támadja, amelyre - hasonlóan a másodfokú eljáráshoz - a harmadfokú eljárásban sincs ok és törvényi lehetőség sem.
- [47] A megalapozott tényállásból az I/4. tényállási pont kivételével a másodfokú bíróság helytálló következtetést vont az I. rendű vádlott bűnösségére, illetőleg hozott vele szemben felmentő rendelkezést.
- [48] A kifejtettekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria az I. rendű vádlott bűnösségét mondja ki további 1 rendbeli vesztegetés büntetében [korábbi Btk. 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés IV. fordulat], egyebekben a cselekmények jogi

minősítésével, így a Btk. 2. §-át érintően az ítélet tábla időbeli hatály kérdésében elfoglalt álláspontjával is egyetértett.

- [49] Ezt meghaladóan úgy nyilatkozott, hogy az első- és másodfokú bíróság által teljes körűen feltárt büntetéskiszabási tényezőkre, így az I. rendű vádlott által megvalósított bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára, sokszoros halmazatára figyelemmel a büntetési célok maradéktalan megvalósulása érdekében indokolt lényegesen hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása, továbbá a foglalkozástól eltiltás büntetés tartamának lényeges mértékű felemelése is.
- [50] Az ítélet közügyektől eltiltás mellékbüntetéssel összefüggő, vagyonek Kobzást érintő, valamint egyéb rendelkezéseit ugyanakkor törvényesnek tartotta.
- [51] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Be. 391. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésén, a Be. 398. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét az ügyészi fellebbezésben, valamint nyilatkozatában foglaltaknak megfelelően változtassa meg és hozzon a törvénynek megfelelő határozatot, egyebekben azt a Be. 397. §-a alapján hagyja helyben.
- [52] ... I. rendű vádlott védője a Kúriának címzett - 2017. október 25-én érkezett - beadványában bejelentette, hogy a védői fellebbezését fenntartja és kéri az I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését.
- [53] Írásban indokolt (másod)fellebbezésében - lényegében megismételve az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezésében foglaltakat - fenntartotta azt az álláspontját, hogy tévedett a másodfokon eljáró Szegedi Ítélet tábla akkor, amikor az I. rendű vádlott cselekvőségével összefüggésben a régi Btk. 251. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés 4. fordulata szerint minősülő vesztegetés büntetettét megállapíthatónak látta. Ezért továbbra is azt indítványozta, hogy a Kúria
- a tényállás I/1., I/2. I/3. és I/5. pontokban foglalt esetekben az I. rendű vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel. Érvelése szerint az I. rendű vádlott részéről a szakvélemények kiállítására nem a munkakörébe tartozó, munkaköri leírásban szereplő munkakörével összefüggésben került sor. Erre figyelemmel bűncselekmény hiányában történő felmentő rendelkezés meghozatalát indítványozta.
- [54] Ugyancsak a (másod)fellebbezésben már hivatkozottakat adta elő azzal, hogy ha ezen tényállási pontban szereplő személyek részéről történő minimum 15.000 forint kifizetése kétséget kizáróan rögzíthető is lenne, úgy ez esetben az is egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt nem a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban kért, vagy fogadott el előnyt. Ez a tevékenység ugyanis, azaz a mozgásszervi problémákkal kapcsolatos elsőfokú szakvélemény kiadása se a vádlott, se az általa vezetett osztály - a **város 2** mellett található ún. Tüdőszanatórium egyetlen osztálya - részére sem volt jogilag biztosítható, akkor sem, ha esetleg az I. rendű vádlott

helyezett el, vagy helyeztetett el mozgásszervi rehabilitációs szakorvosi képezésével kapcsolatos névtáblát a munkahelyén.

- [55] E körben maradva a védő fellebbezésének indokolásában fenntartotta azt a korábbi álláspontját, hogy abból, miszerint két esetben a bíróság tényyszerűnek rögzíthetően látta 15.000-15.000 forint I. rendű vádlott általi kérését, illetve elfogadását, álláspontja szerint az kétséget kizáró bizonyossággal az I/3. és I/5. tényállási pontokra a közvetítőkön keresztül történt fizetésre nem vonható le következtetés.
- [56] A védő a másodfokú ítéletben rögzítettek ellenére az üzletszerűség megállapítását továbbra is vitatta, hiszen az I. rendű vádlott terhére megállapított időpontok sem állnak közel egymáshoz. A rendszeresség, tartósság megállapításának vitathatósága okán álláspontja szerint az üzletszerűség kritériumai a vesztegetési cselekmények vonatkozásában teljes körűen nem állnak fenn.
- [57] Végül a védő a kifejtettek okán nem osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség (másod)fellebbezésében, illetőleg a Legfőbb Ügyészség beadványában kifejtett azt az álláspontját, hogy az I/4. tényállási ponttal kapcsolatos felmentő rendelkezés megváltoztatása, illetve az I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetésnek a súlyosítása indokolt.

II.

- [58] **II/1.** A Kúria a másodfellebbezéseket a Be. 391. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.
- [59] A Legfőbb Ügyészség képviselője szóbeli felszólalásában az írásbeli átiratukban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.
- [60] ... I. rendű vádlott védője írásban részletesen megindokolt fellebbezését továbbra is fenntartva, indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság az abban foglaltaknak adjon helyt.
- [61] **II/2.** A Kúria a harmadfokú eljárás során megállapította, hogy a Legfőbb Ügyészség által is fenntartott Szegedi Fellebbviteli Főügyészségnek az I. rendű vádlott terhére, míg ... I. rendű vádlott és védője enyhítésért bejelentett (másod)fellebbezése nem alapos.
- [62] Az I. rendű vádlott esetében - a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel - kétségtelenül megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, mivel a másodfokú bíróság a bűnösség kérdésében az elsőfokú bírósághoz képest eltérő rendelkezést (is) hozott.
- [63] A Kúria a Be. 367/A. § (1) bekezdés a), b), és d) pontjában a rendes jogorvoslatra feljogosítottak fellebbezése alapján eljárva - a Be. 387. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelmében - a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet, az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt felülbírálta abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.
- [64] A felülbírálati logikát követve, de a jogorvoslati nyilatkozatokban

foglaltakra figyelemmel is a Kúriának először az eljárási szabályok megtartását kellett vizsgálnia és abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú határozat érdemben felülbíráható-e.

- [65] A Kúria megállapítja, hogy ennek során nem észlelt olyan - a Be. 399. § (1)-(4) bekezdése szerinti - feltétlen hatályon kívül helyezési okot képező eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálását kizárja.
- [66] A Kúria megállapítja, hogy az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le, indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, mérlegelő tevékenységéről, illetve annak eredményéről, ellenőrizhető módon számot adott.
- [67] A Be. 388. § (1), illetve (2) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra, ha az - miután a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak - további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy az iratok alapján azzá tehető, ekként a helyes tényállás megállapítható, a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.
- [68] A harmadfokú bíróság értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt értendő az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által megalapozottnak tartott tényállás.
- [69] A másod- és harmadfokú bíróság számára egyaránt adott ugyanis a megalapozatlanság vizsgálatának törvényi lehetősége és ugyanaz értendő a megalapozatlanság okai alatt [Be. 351. § (2) bekezdés].
- [70] A megalapozatlanság közvetlen kiküszöbölésének (a reformációs jogkörnek) azonban eltérő a terjedelme. A másodfokú bíróság akár - a törvényi korlátok között felülmérlegeléssel - eltérő tényállást is megállapíthat [Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja, és (3) bekezdés]. A harmadfokú bíróság viszont a tényállást csupán kiegészítheti (az abból hiányzó ténymegállapításokat pótolhatja), és helyesbítheti (a meglévő ténymegállapítást módosíthatja, mellőzheti).
- [71] A két terjedelem közti különbség lényege, hogy a kiegészítés, helyesbítés csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt nem. Ami pedig kívül esik a harmadfokú bíróság - a másodfokú bírósághoz képest szűkebb - reformációs jogkörén, az értelemszerűen a hatályon kívül helyezési (kasszációs) jogkörbe kerül [Be. 399. § (5) bekezdés].
- [72] Mindezeket előrebocsátva a Kúria a felülbírálat eredményeként megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítéletének alapját képező, a másodfokú bíróság határozatával kiegészített, pontosított elsőfokú ítélet megalapozott. Az - szemben az ügyészi érveléssel - iratellenes megállapítást, vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, a bizonyítékok indokolt mérlegelésén alapul.
- [73] A harmadfokú eljárás szabályozását vizsgálva ugyanakkor az állapítható meg, hogy a Be. 399. §-a kizárólag a korábbi megkülönböztetés szerinti abszolút eljárási szabálysértésekhez fűzi

a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és esetlegesen új eljárás lefolytatásának elrendelését, ugyanakkor a relatív eljárási szabálysértésekhez - súlyuktól függetlenül - jogkövetkezmenyt önmagában nem fűz. Amint a Kúria már utalt rá, a Be. 399. § (5) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság és szükség szerint az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését eredményezheti, ha a harmadfokú bíróság a másodfokú ítélet megalapozatlanságát a harmadfokú eljárásban nem tudja kiküszöbölni. A felülbírálati bíróságok gyakorlatában a korábbi eljárásbeli eljárási szabálysértések és a felülbírált ítéletek megalapozatlansága számos esetben egymás mellett jelentkezik, és az eljárási szabálysértések az ítélet megalapozottságára is kihatnak. A Kúria ezért - a fellebbezési érvrendszerben foglaltak mellett - az eljárási szabálysértésnek a másodfokú ítélet megalapozottságára kihatását is vizsgálta, és mivel e vizsgálódás körében arra a megállapításra jutott, hogy a másodfokú ítélet maradéktalanul megalapozott, a másodfokú ítéletet érdemben bírálta felül.

- [74] **II/3.** A másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla ítéletében kifogásolta, hogy az I/4. tényállási pontban írtak megállapítása során az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetéssel állapította meg a bűnösséget megalapozó tényállást.
- [75] A másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla ezért ... I. rendű vádlott bűnösségét e tényállási pontban nem látta megállapíthatónak.
- [76] Indokolása szerint a törvényszék által az I/4. pont alatt megállapított történeti tényállás azért megalapozatlan, mert az utólag ismeretlennek történő fizetés tényéből, és a tényleges vizsgálat hiányából, valamint az I. rendű vádlott által kiállított szakvélemények azonosságából logikai alapon nem következik az előny I. rendű vádlott részéről történt előzetes kérése vagy utólagos elfogadása. Leszögezte, hogy a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban orvosolható volt, ezért az ítéltábla a téves ténybeli következtetést mellőzte, a tényállás I/4. pontját akként helyesbítette, hogy mellőzte a 19. oldal 4. bekezdésének azt a megállapítását, hogy „az ismeretlen személyen keresztül elfogadva ... IV. rendű vádlott azon közlését, hogy a szakértői vélemény kiállításáért a későbbiek során fogja megkapni a pontosan meg nem határozható összegű, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt”, a 19. oldal 7. bekezdésébe írtakat is „I. rendű vádlott a valótlan tartalmú szakvélemény kiállításáért 2009. április 29. napjáig pontosan meg nem határozható időpontban, pontosan meg nem határozható összeget, de minimum 15.000 forint jogtalan előnyt vett át az eljárás során ismeretlenül maradt személytől”, mindezek pedig az I. rendű vádlottnak ezen vesztegetés büntette bűncselekmény vádja alól [1978. évi IV. törvény 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 4. fordulat] - mert nem állapítható meg bűncselekmény - a felmentését vonta maga után.
- [77] A Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja értelmében megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság a tényállást kiegészíti, illetőleg helyesbíti, ha a hiánytalan, illetőleg a helyes tényállás az iratok

tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján megállapítható. A b) pont értelmében az iratok tartalma, ténybeli következtetés, vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, de csak akkor, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének), vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének) van helye. A (3) bekezdés emellett rögzíti, hogy a másodfokú bíróság csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, kivéve, ha az iratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján a vádlottat az (1) bekezdés b) pontja alapján felmenti, vagy az eljárást megszünteti.

- [78] A jogszabályi háttér ismeretében egyértelműen megállapítható, hogy jelen ügyben a másodfokú bíróság – eltérően a Legfőbb Ügyészség álláspontjától – nem a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja szerinti megalapozatlanságát állapította meg a szóban forgó tényállásnak, hanem a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja, illetőleg a (3) bekezdés alapján járt el, azt betartva állapította meg az eltérő tényállást.
- [79] Lényeges tényezőként kihangsúlyozza a Kúria, hogy felmentés esetén eltérő tényállást a tényből levont következtetés útján is megállapíthat a másodfokú bíróság, azonban indokolásában számot kell adnia erről, hogy mely tényből vont le eltérő következtetést az elsőfokú bíróság nem megfelelőnek tartott következtetéséhez képest.
- [80] A másodfokú bíróság ítéletében az I/4. tényállási pont esetében valódi ténybeli következtetéssel nem fogadta el az elsőfokú bíróság ténybeli következtetését.
- [81] A Kúria megállapítja, hogy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás revízióját helyesnek tartja.
- [82] Jelen ügyben ugyanis az I/4. tényállásban rögzített cselekmény esetében nem abban kellett állást foglalnia a bíróságnak, hogy a kiállított szakvélemény hamis szakvélemény, hanem abban, hogy az I. rendű vádlott ezt pénzért tette-e. Nem vitás, hogy az 1., 2., 3. és 5. tényállási pontok esetében is jogtalan előnyért szegte meg működésével kapcsolatos kötelességét az I. rendű vádlott. Nem kétséges, hogy valamennyi vesztegetési tényállás esetében az I. rendű vádlott tagadó vallomásával szemben állt az ún. passzív vesztegető vallomása. Azonban a 4. tényállási pont esetében a másodfokú bíróság nem az állító, illetve tagadó vallomást mérlegelte be eltérően az elsőfokú bírósághoz képest, hanem azokból, a tényállásban már megállapított tényekből – utólag ismeretlennek történő fizetés ténye, a tényleges vizsgálat hiánya, valamint az I. rendű vádlott által kiállított szakvélemények azonossága – vont le eltérő ténybeli következtetést, mint az elsőbíróság. Vagyis azt, hogy kétséget kizáróan az I. rendű terhelt e cselekménye bizonyítást nem nyert.
- [83] Rámutat a Kúria, hogy e tényállási pont esetében a másodfokú bíróság tényállás korrekciójának helyességét támasztja alá az a –

védői érvelés körében elhangzott vitathatatlan - tény, hogy az I. rendű vádlott terhére rótt, illetve megállapított, személyéhez összesen köthető hamis szakértői vélemények több mint 90%-át ingyenesen kapták meg az abban részesült személyek.

- [84] A Kúria mint harmadfokú bíróság itt jegyzi meg, hogy a Legfőbb Ügyészség által hivatkozott jogeset (EBH 2015.B.14.) nem vonatkoztatható jelen ügyre, attól alapkérdésben különbözik. Abban az ügyben ugyanis közvetlen bizonyítékként állt rendelkezésre az egymással ellentétes vádlotti és sértetti vallomás, amelyek mérlegelésével az elsőfokú bíróság a vádlotti védekezést elvetve a sértetti vallomásra alapította a tényállást. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a vélt megalapozatlanságot törvénysértő eszközök révén, a bizonyítékok eljárási törvényben tilalmazott felülmérlegelésével - a vádlotti vallomásra alapítva - kísérelte meg orvosolni. Ugyanakkor ténybeli következtetés útján sem rögzített olyan, a törvényszék által meg nem állapított tény, amely lehetőséget biztosított volna a bizonyítékok elsőfokú bíróságtól eltérő értékelésére.
- [85] A felülbírálat eredményeként a Kúria a másodfokú bíróság által megállapított eltérő tényállást megalapozatlannak ítélte.
- [86] A Kúria mint harmadfokú bíróság határozata indokolásában rámutatott, hogy e megalapozatlanság az ítélet tábla indokolásában felismerhető kettős érvrendszer téves voltára volt visszavezethető.
- [87] Egyfelől, a másodfokú bíróság (téves) álláspontja szerint az ügyben közvetett bizonyítás folyt, a harmadfokú bíróság ezzel kapcsolatban azonban kihangsúlyozta, hogy a közvetett bizonyítékok zárt láncolatának hiányára hivatkozás egyetlen megalapozatlansági okkal sem azonosítható.
- [88] Másfelől, indokolásának előbbi pillérével összefüggésben, a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tartotta kétséget kizáró bizonyossággal megállapíthatónak, hogy a vádlott a bűncselekmény (ismeretlen) tettesével szándékegységben cselekedett, amelynek hiányában részesi felelőssége sem állapítható meg.
- [89] A hivatkozott jogesetben mindebből következően a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az ítélet tábla (mint másodfokú bíróság) ugyanis az iratok tartalma alapján nem állapított meg további, az elsőfokú ítélet tényállásában nem szereplő tény (ezzel ellenkezőleg, épphogy ténymegállapításokat mellőzött), amelynek hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi alapja sem állt fenn. Vagyis az ítélet tábla a Be. 352. § (3) bekezdése szerinti feltételek hiányában mérlegelte felül az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékokat.
- [90] A Kúria tehát jelen ügyben a másodfokú bíróság ítélete megalapozottságának vizsgálatakor egyetértett azzal a másodfokú állásponttal, hogy az elsőfokú bírósági ítélet I/4. tényállásának egyes megállapításai nem álltak kellő összhangban a feltárt bizonyítási anyaggal, és az elsőfokú bíróság ténykövetkeztetései megalapozatlanok voltak. A másodfokú bíróság által megváltoztatott

és a korábbiakban kifejtettek értelmében a harmadfokú eljárásban alapul veendő tényállás e hibákban már nem szenved, így megalapozatlannak nem tekinthető. A tényállás kellően felderített, iratszerű és a ténykövetkeztetések logikailag kellően alátámasztottak.

- [91] Ebből következően a Kúria nem fogadta el azokat a fellebbezési érveket, amelyek a másodfokú ítélet megalapozatlanságára és ezzel ellentétesen az elsőfokú ítélet megalapozott voltára hivatkoztak. Ebből következően a másodfokú ítélet I/4. tényállásának támadásán keresztül az I. rendű vádlott bűnösségének megállapítására irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.
- [92] **II/4.** A harmadfokú bíróság ezt meghaladóan megállapítja, hogy az I. rendű vádlott és védője másodfellebbezésében előadott valamennyi kifogását, érvelését lényegében már az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében előadta, és azok a másodfokú eljárásban elbírálást is nyertek. (másodfokú ítélet 9. oldal utolsó bekezdésétől 18. oldal harmadik kezdéséig). Az abban foglaltakkal a Kúria maradéktalanul egyetértett.
- [93] A Kúria a bűncselekmények minősítésének vizsgálata alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy az első- és másodfokú bíróság egyértelmű és pontos indokát adta valamennyi, az I. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekménynek. Ennek keretében annak is, hogy a fellebbezéssel támadott irányadó tényállás alapján miért tartotta törvényesnek az I. rendű vádlott bűnösségének megállapítását a 4 rendbeli vesztegetés büntetében [korábbi Btk. 251. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 4. fordulat].
- [94] Az eljáró bíróságok kifogástalan érvekkel, illetve jogszabályi hivatkozásokkal indokolták meg, hogy az I. rendű vádlott a terhére megállapított vesztegetés bűncselekményét (I/1., 2., 3. és 5. tényállási pontok) miért gazdálkodó szervezet dolgozójaként, s miért a működésével kapcsolatban fejtette ki, minek keretében négy esetben kért és kapott vagyoni előnyt.
- [95] Nem vitás, hogy az I. rendű vádlott mozgásszervi rehabilitációs szakorvosa cím használatára jogosult és ebből eredményes szakvizsgát tett, kétségtelen, hogy a vádbeli időben nem volt jogosult mozgáskorlátozottság tényét igazoló elsőfokú orvosi szakértői vélemények kiállítására.
- [96] Ezekből következően helyesen jutott az elsőfokú és a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy az I. rendű vádlott az általa megvalósított cselekményt jogszabályi keretek között működött gazdálkodó szervezet dolgozójaként, és működésével kapcsolatban követte el, hiszen orvosi tevékenységét gyakorolva valósította meg a terhére megállapított bűncselekményt.
- [97] A harmadfokú bíróság nem találta alaposnak az üzletszerű elkövetés megállapítását támadó védői érvelést sem.
- [98] A korábbi Btk. 137. § 9. pontjához fűződő - és az azonos szabályozás miatt az új Btk. [459. § (1) bekezdés 28. pontja] alkalmazása szempontjából is irányadó - bírói gyakorlat szerint az üzletszerű elkövetés megállapítható a cselekmények csekélyebb

száma, akár egy bűncselekmény esetén is, ha az elkövető rendszeres haszonszerzésre törekszik (BH 2011.33.). Márpedig az I/1. tényállási pontban (2007. július 9-július 31.), és az I/2. tényállási pontban (2007. december 5.), illetve az I/3. tényállási pontban (2009. február 4.), és az I/5. tényállási pontban (2009. március) írt elkövetési időpontokra figyelemmel a 2-2 bűncselekmény párra vonatkoztathatóan egyértelműen megállapítható a rendszeres haszonszerzésre törekvés.

- [99] A harmadfokú bíróság végül - osztva a Legfőbb Ügyészség álláspontját - megállapította, hogy a vesztegetés többi tényállása alóli felmentés céljából bejelentett fellebbezés a bizonyítékok bírói mérlegelését támadja, amelyre - ahogy a másodfokú eljárásban sem - a harmadfokú eljárásban sincs ok és törvényi lehetőség.

III.

- [100] Mindezekre figyelemmel a Kúria mint harmadfokú bíróság nem látott megállapíthatónak olyan, sem a büntetés súlyosítása, sem a büntetés enyhítése irányába ható körülményt, amely a kiszabott büntetés felemelését, illetve enyhítését indokolná.
- [101] Ekként a megvalósított bűncselekmény halmazra az I. rendű vádlottal szemben kiszabott határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetést és foglalkozástól eltiltás büntetést szükségesnek, egyben törvényesnek ítélte meg.
- [102] Mivel a Kúria mint harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét maradéktalanul törvényesnek találta, ezért azt - a Be. 397. §-ának alkalmazásával - a fellebbezéssel érintett ... I. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta.
- [103] A harmadfokú bíróság ítélete - a Be. 588. § (4) bekezdése alapján - a meghozatala napján jogerőre emelkedik, ellene további fellebbezésnek nincs helye.
- [104] A Be. 416. § (4) bekezdés a) pontja értelmében e § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak, ha az ügyben harmadfokú bíróság hozott ügydöntő határozatot.

Budapest, 2017. november 9.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Polgár András s.k. bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.678/2016/9. számú ítélete a Kúria Bhar.II.1275/2017/6. számú helybenhagyó végzése folytán ... I. rendű vádlott tekintetében 2017. november 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2017. november 9.

. Katona Sándor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő